

OBRAZ MUZUŁMANÓW, MUZUŁMANEK I ISLAMU W POLSKICH MEDIACH

Raport podsumowujący
analizy przekazów medialnych
za luty 2022

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OBRAZ MUZUŁMANÓW, MUZUŁMANEK I ISLAMU W POLSKICH MEDIACH

Raport podsumowujący analizy przekazów medialnych
za luty 2022

AUTOR: **Piotr A. Rączkowiak**

REDAKCJA: **Filip A. Gołębiewski, Kamil Miliszewski**

WSPÓŁRACA: **Adriana Szaposznikow**

OPRACOWANIE GRAFICZNE I ŁAMANIE KOMPUTEROWE: **Ewa Górską, Andżelika Sochacka**

AUTOR ZDJĘCIA NA OKŁADCE: **Haidan on Unsplash**

© **Piotr Rączkowiak, Filip Gołębiewski, Kamil Miliszewski, 2022**

© **Instytut Dyskursu i Dialogu, 2022**

ISBN 978-83-964373-4-1

Publikacja wydana jedynie w wersji cyfrowej do pobrania w PDF

Publikacja udostępniona jest na licencji

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 (CC BY-NC-ND)

Raport powstał w ramach projektu „**Let’s Empower, Participate and Teach each other to Hype Empathy: Challenging discourse about Islam and Muslims in Poland**”, realizowanego w ramach Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV).

Projekt finansowany przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie należą wyłącznie do autora(ów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Ani Unia Europejska, ani Komisja nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Praca naukowa opublikowana w ramach projektu międzynarodowego współfinansowanego ze środków programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pn. „PMW” w latach 2022-2023; umowa nr 5245/GRANT KE/2022/2

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Analiza tytułów materiałów	5
Treść przekazów medialnych	9
Podsumowanie i wnioski	15
Źródła	17

WPROWADZENIE

Niniejszy raport obejmuje przedstawienie oraz analizę materiałów dotyczących wizerunku muzułmanów, muzułmanek i islamu w okresie: od 1.02.2022 do 28.02.2022 roku. W porównaniu do poprzedniego miesiąca, a także uwzględniając podstawowe kryteria można zauważyć kilka potwierdzających się zależności oraz prawidłowości dominujących w sposobie budowania objętego badaniem wizerunku. Podobnie jak w poprzednim raporcie podjęto świadomą decyzję o zastosowaniu analizy jakościowej wobec materiałów, uznając ją za adekwatną metodę badawczą. Jej zastosowanie zakłada „(...) subiektywny charakter własnej wiedzy i poznania. Uważa, że badając rzeczywistość społeczną musi (on – badacz) posługiwać się narzędziami „miękkimi”, elastycznymi, które łatwo może zmienić lub przekształcić po to, aby dostrzec w zjawisku nieprzewidziane wcześniej aspekty. Posługuje się metodami jakościowymi, za pomocą których może docierać bardziej „w głąb” badanego zjawiska, a także poszerzyć perspektywę jego oglądalności (kontekst)”¹.

CHARAKTERYSTYKA:

Kryteria, za pomocą których następuje przyporządkowanie poszczególnych przekazów medialnych nie ulegają zasadniczej zmianie, w porównaniu do tego, co wskazano w raporcie za styczeń 2022 roku. W dalszym ciągu nagromadzenie określeń (przymiotników, rzeczowników) w tytule, a także w treści decyduje o zaklasyfikowaniu do kategorii: pozytywnej, neutralnej i negatywnej. Równocześnie w większości analizowanych materiałów, nastąpiła różnica pozwalająca na uwzględnienie podziału dotyczącego gatunków na przekazy o charakterze informacyjnym i publicystycznym.

ANALIZA TYTUŁÓW MATERIAŁÓW

Spektrum badanych przekazów uległo nieznacznemu zawężeniu, ze względu na wystąpienie w badanej próbkę materiałów dotyczących „kryzysu” na polsko-białoruskiej granicy, choć jednocześnie schemat jakim posłużyli się autorzy przy tworzeniu tytułów pozostał identyczny – dominuje sensacyjność i pragnienie zwrócenia uwagi odbiorcy za pomocą clickbaitu. Dzieje się tak po przez wykorzystanie najbardziej chwytliwych i obrazoburczych informacji w połączeniu z łatwym do zidentyfikowania kluczem, opartym (najczęściej) na stereotypie dotyczącym muzułmanów.

W lutym 2022 roku analizie zostało poddanych 16 artykułów.

LISTA TYTUŁÓW WG KOLEJNOŚCI W JAKIEJ ZOSTAŁY PODDANE ANALIZIE (Z UWZGLĘDNIENIEM KONKRETNEGO MEDIUM I DATY POWSTANIA MATERIAŁU):

1. Wojna o miłość (POLITYKA, 9.02–15.02.2022r.²),
2. Dźwignięta z ruin (TYGODNIK POWSZECHNY, 21.02.2022r.³),
3. NIE ŻYJE SZEFEK „PAŃSTWA ISLAMSKIEGO” (Wiadomości TVP, 3.02.2022r.⁴),
4. Przed Białostockim sądem zakończył się proces Czeczenów oskarżonych o wspieranie terroryzmu (Polskie Radio Białystok, 28.02.2022r.⁵),
5. Tłum w Pakistanie ukamieniował chorego psychicznie mężczyznę (Onet, 13.02.2022r.⁶),

6. „Moja żona tu umrze” – mówi Irakijczyk Ali. Okrucieństwo zamkniętych ośrodków dla uchodźców (OKO.press, 6.02.2022r.⁷),
7. Gaz łzawiący i rażenie prądem. Jak litewskie służby traktują pokojowe protesty migrantów (OKO.press, 8.02.2022r.⁸),
8. Tak Polki pomagają migrantom, którzy utknęli w Białorusi. „Happy endów zbyt wielu tu nie ma” (OKO.press, 9.02.2022r.⁹),
9. Przywódca ISIS Abu Ibrahim „zdjęty z pola bitwy”. Operacja USA w Syrii (TVN 24, 3.02.2022r.¹⁰),
10. Afganistan: talibowie przeszukiwali domy cywilne (WIKI NEWS, 28.02.2022r.¹¹),
11. Ziemia Bydgoska: Omańczycy nie spodziewali się takiego widowiska (TYGODNIK BYDGOSKI, 27.02.2022r.¹²),
12. Francuska dziennikarka zajęła się wpływami radykalnego islamu... Teraz musi chronić ją policja! (niezależna, 1.02.2022r.¹³),
13. Czeczeni z woj. podlaskiego skazani za wspieranie organizacji terrorystycznej. Zakończył się proces odwoławczy (Gazeta Współczesna, 28.02.2022r.¹⁴),
14. Francja chce obłaskawić swój islam [KORESPONDENCJA] (Gazeta Wyborcza, 14.02.2022r.¹⁵),
15. Birmańscy generałowie zabiegają o poparcie buddyjskich przeorów. Sojusz ołtarza z tronem coraz silniejszy (Gazeta Wyborcza, 1.02.2022r.¹⁶),
16. [TYLKO U NAS] KS. PROF. W. CISŁO: ISLAM MA PROBLEM, BO MŁODZI LUDZIE SZUKAJĄ WOLNOŚCI I TO ICH FASCYNUJE W CHRZEŚCIJAŃSTWIE. DO 2015 ROKU OKOŁO 10 MLN MUZUŁMANÓW STAŁO SIĘ CHRZEŚCIJANAMI (Radio Maryja, 27.02.2022r.¹⁷),

Przyporządkowanie powyższych tytułów, do przyjętego powyżej standardu, wraz z uwzględnieniem charakterystycznych połączeń językowych (poszczególne tytuły kwalifikują się do kilku kategorii jednocześnie) daje następujące obserwacje:

- tytuły *stricte* informacyjne, ale odwołujące się do poczucia bezpieczeństwa lub jego braku u odbiorców oraz budujące ciąg negatywnych skojarzeń: *Nie żyje szef „Państwa Islamskiego”; Przed Białostockim sądem zakończył się proces Czeczeńców oskarżonych o wspieranie terroryzmu; Przywódca ISIS Abu Ibrahim „zdjęty z pola bitwy”. Operacja USA w Syrii; Czeczeni z woj. podlaskiego skazani za wspieranie organizacji terrorystycznej. Zakończył się proces odwoławczy*¹⁸,
- informacyjne (mające formę opisu) i bazujące na aspekcie emocjonalności, a dotyczące sytuacji z „kryzysu” na polsko-białoruskiej granicy – badany materiał ma charakter reportażu: *„Moja żona tu umrze” – mówi Irakijczyk Ali. Okrucieństwo zamkniętych ośrodków dla uchodźców; Gaz łzawiący i rażenie prądem. Jak litewskie służby traktują pokojowe protesty migrantów; Tak Polki pomagają migrantom, którzy utknęli w Białorusi. „Happy endów zbyt wielu tu nie ma”,*
- informacyjne (mające formę opisu) i bazujące na aspekcie emocjonalności, odwołujące się do poczucia bezpieczeństwa lub jego braku u odbiorców oraz budujące ciąg negatywnych skojarzeń: *Francuska dziennikarka zajęta się wpływami radykalnego islamu... Teraz musi chronić ją policja!*,
- informacyjne i quasi neutralne, decydujące znaczenie o przyporządkowaniu do kategorii ma treść materiału: *Birmańscy generałowie zabiegają o poparcie buddyjskich przeorów. Sojusz ołtarza z tronem coraz silniejszy; Afganistan: talibowie przeszukiwali domy cywilne; [Tylko u nas] Ks. prof. W. Cisto: Islam ma problem, bo młodzi ludzie szukają wolności i to ich fascynuje w chrześcijaństwie. Do 2015 roku około 10 mln muzułmanów stało się chrześcijanami; Francja chce obłaskawić swój islam [korespondencja],*
- informacyjne i mające wydźwięk pozytywny, choć o takim przyporządkowaniu decyduje treść: Ziemia Bydgoska: *Omańscy nie spodziewali się takiego widowiska,*

- tytuły niejednoznaczne, gdzie zastosowanie tzw. „gry słów” charakterystycznej dla publicystyki, uniemożliwia przyporządkowanie do określonej z góry kategorii, wtedy decydującym aspektem pozostaje treść materiału: *Wojna o miłość; Dźwignięta z ruin.*

Podobnie jak w poprzednim miesiącu autorzy badanych przekazów medialnych dotyczących muzułmanów, muzułmanek i islamu nie podejmują próby zmiany w sposobie nadawania tytułów: operują na zakodowanym w umyśle odbiorcy stereotypie (np. użycie w tytułach określeń: *radykalnego islamu, wspieranie terroryzmu*), na aspekcie emocjonalności oraz sensacyjności – wyjątek stanowią reportaże.

ANALIZA TREŚCI BADANYCH MATERIAŁÓW

Biorąc pod uwagę wieloznaczność występującą przy analizie tytułów, zawartość prezentuje się podobnie i jest w równym stopniu złożona. Nadrzędnym kryterium jest kwestia kontekstu jaki otrzymują odbiorcy, wraz z uwzględnieniem języka jakim posłużono się w materiale dotyczącym muzułmanek, muzułmanów i islamu. Uwzględniając powyższe otrzymujemy przedziały od negatywnego (świadczącego o prawdopodobnym występowaniu islamofobii lub jej elementów), po przez neutralny, aż do zawierającego wizerunek pozytywny. Poniżej skrócony opis zawartości poszczególnych materiałów.

NEGATYWNE:

Wojna o miłość

Artykuł opisuje sytuację muzułmanów w Indiach - kampanię nienawiści (islamofobię). W pierwszej części przedstawione są działania skrajnej prawicowej lokalnej hinduskiej organizacji walczącej o czystość rasy hinduistycznej Śri Ram Sena Hindustan (Hinduska Armia Świętego Ramy) i przeciwdziałanie tzw. love jihad. W drugiej części odbiorca otrzymuje skróconą historię konfliktu pomiędzy hindusami i muzułmanami, którzy są zaprezentowani jako pokrzywdzeni i ofiary. Zostaje oddana złożoność zjawiska i ewentualne konsekwencje na szczeblu politycznym oraz społecznym.

Nie żyje szef „Państwa Islamskiego”

Artykuł jest niekonsekwentny (także w warstwie językowej): z jednej strony twórcy domniemają, że śmierć Abu Ibrahim al-Kurajshi była samobójstwem, następnie, że został zabity przez Amerykanów. Następuje podkreślenie roli Ameryki w obronie przed ter-

roryzmem i ich skuteczność z walce z ISIS. Odbiorca otrzymuje schematyczne zestawienie: muzułmanin równa się terrorysta.

Tłum w Pakistanie ukamieniował chorego psychicznie mężczyznę

Materiał mocno podkreśla agresję i impulsywność wyznawców islamu w Pakistanie. Odbiorca otrzymuje opis konkretnej sytuacji, czyli dokonanego samosądu za spalenie Koranu. Cała społeczność ukazana zostaje jako niebezpieczna i fanatyczna, nawet wobec kogoś mającego problemy psychiczne i nie będącego świadomym swoich czynów.

Przywódca ISIS Abu Ibrahim „zdjęty z pola bitwy”. Operacja USA w Syrii

Materiał zawiera dużo wojskowego i wojennego języka: „zdjęty z pola bitwy”, „Operacja USA w Syrii”, „operacja była udana”, „akcję komandosów”. Przytoczono cytaty z oświadczenia prezydenta Joe Bidena (np. „operację antyterrorystyczną, by chronić Amerykanów i naszych sojuszników i uczynić świat bezpieczniejszym miejscem”). Przywódca ISIS opisany jako najgorszy terrorysta, ludobójca i tchórz, który wysadził siebie i swoją rodzinę. Mimo powyższego, czyli popełnienia samobójstwa przez Abu Ibrahima al-Kurajskiego, autor tworzy narrację, która sukces przypisuje USA.

Francuska dziennikarka zajęła się wpływami radykalnego islamu. Teraz musi chronić ją policja!

Materiał zawiera opis sytuacji wyznawców islamu we francuskim miasteczku Roubaix (100 tyś. mieszkańców, 40% to wg nieoficjalnych statystyk Muzułmanie). Ukazana jest sytuacja dziennikarki lokalnej telewizji - Ophélie Meunier. Treść skupia się na najważniejszych i najbardziej kontrowersyjnych kwestiach ukazanych przez dziennikarkę, niejako zadając pytanie, dlaczego władze nic z tym nie robią, nawet gdy ma miejsce naruszanie prawa na wielu poziomach (trudna sytuacja w mieście, a szczególnie złamanie prawa o świeckości państwa - naruszenia w organizacji pozarządowej, która wg dziennikarki dostała dotację na prowadzenie działalności religijnej, co jest we Francji zakazane). Dodatkowo pojawiają się też dość drastyczne cytaty jak: „zetną mu głowę i nazywać go kafirem” czy „obciął mu głowę tasakiem do mięsa”. Brak przedstawienia pozytywnej strony osób wyznających islam, autor skupia się na negatywnych i terrorystycznych

konotacjach (na końcu treści przywołując inne takie zdarzenia). Brakuje oddania perspektywy Muzułmanów mieszkający w Roubaix – odbiorca nie wie, czy była poruszona w materiale źródłowym –programie Meunier.

Francja chce obłaskawić swój islam [korespondencja]

Odbiorca w treści materiału otrzymuje odwołania w sposób pośredni lub bezpośredni do sytuacji Muzułmanów we Francji. Materiał odnosi się do szansy, jakie społeczeństwo może uzyskać z powstania „Forum Islamu Francji”. Jednocześnie brakuje przywołanego głosu reprezentacyjnego Muzułmanów, mimo, iż autor powołuje się na wiele różnych źródeł i głosów eksperckich. Podniesiona została kwestia zamachów terrorystycznych na bazie jakich Francuzi mają negatywne skojarzenia, czy uprzedzenia co społeczności muzułmańskiej oraz tego, że ma to swoje odzwierciedlenie w różnych badaniach i statystykach.

[Tylko u nas] Ks. prof. W. Cisko: Islam ma problem, bo młodzi ludzie szukają wolności i to ich fascynuje w chrześcijaństwie. Do 2015 roku około 10 mln muzułmanów stało się chrześcijanami

Artykuł obejmuje cytaty z rozmowy z ks. prof. Cisko przeprowadzonym na potrzeby publicystycznego programu TV Trwam: „Rozmowy niedokończone”. Prezentowana jest subiektywna wiedza i opinie ks. Cisko nt. islamu, czy muzułmanów, nacechowana w większości negatywnie: „Mamy zderzenie pięknej religii wolności, szanowania naszego wyboru przez Boga (chrześcijaństwo) z religią, która nie uznaje człowieka i jego praw oraz wolności. Mamy po prostu zderzenie świata wolności i świata fanatyzmu”. Wątpliwości budzą też przywoływane dane liczbowe, jakie prezentuje ksiądz nie podając ich zasadniczego źródła. Odbiorca dostaje jasno spolaryzowaną treść: islam=zło, chrześcijaństwo=dobro – jednocześnie jest to spójne z charakterem danego medium.

NEUTRALNE:

Przed Białostockim sądem zakończył się proces Czeczenów oskarżonych o wspieranie terroryzmu

Odbiorca ma zaprezentowaną informację, która oddaje głos oskarżonym Czeczenom, poszerzoną o wypowiedź prokuratora, a także obrońcy. Komentarz dziennikarki wskazuje, że sprawa nie jest jeszcze zakończona i brak jej rozstrzygnięcia. Zestawienie w tym wypadku konkretnej narodowości i terroryzmu, ma jednak charakter informacyjny, dlatego nie można uznać tego za pejoratywne ukazanie muzułmanów.

Czeczeni z woj. podlaskiego skazani za wspieranie organizacji terrorystycznej. Zakończył się proces odwoławczy

Artykuł dotyczy sprawy sądowej „czterech mężczyzn narodowości czeczeńskiej”, którzy „stanęli pod zarzutem wspomagania organizacji terrorystycznej”. Uzupełnienie materiałów dowodowych w trakcie apelacji nic nie wniosło. Podczas apelacji zmieniono zarzuty (chodzi o zmianę organizacji terrorystycznej z ISIS na Emirat Kaukaski, który mieli wspierać oskarżeni). Można interpretować, że materiał pokazuje dwie perspektywy (prokuratora i obrońcy), jednak końcowe wnioski kierują nas w stronę obrony i współczucia oskarżonym. Ostatnie zdanie to „Wyrok zostanie ogłoszony 14 marca.”, co zapowiada pojawienie się większej ilości informacji wkrótce.

Afganistan: talibowie przeszukiwali domy cywilne

Materiał pokazuje dwie perspektywy - przeciwników i zwolenników takich przeszukań. Pojawia się ciekawy wątek europejski: „Zastraszanie, rewizje domów, aresztowania oraz przemoc wobec członków różnych grup etnicznych i kobiet są przestępstwami. Musicie zaprzestać tych działań. Obserwujemy was mimo wojny Putina”. Przytoczona jest konwersacja na Twitterze, post Muhammada Jalala versus Ambasador UE Von Brandt: „Skupcie się na ochronie Europy przed Putinem”. Dodatkowo następuje podkreślenie roli kobiet: „W skład policji wchodziły również kobiety”. Działania zostają potępione przez tzw. „świat zachodni”, ale jednocześnie odbiorca dostaje poszerzony kontekst poprzez informację, że Amerykanie robili to samo: „Rzecznik prasowy tali-

bów wierzy, że ta akcja zwiększy bezpieczeństwo w Afganistanie. Zapewnia przy tym o niedziałaniu na szkodę obywatelom. Przypomniął również o podobnych operacjach, które miały być organizowane w przeszłości przez Amerykanów”.

Birmańscy generałowie zabiegają o poparcie buddyjskich przeorów. Sojusz ołtarza z tronem coraz silniejszy

Materiał traktuje o sytuacji politycznej w Birmie, ale w kilku przypadkach bezpośrednio odnosi się do islamu i zjawiska islamizacji. Natomiast samą “islamizację” przedstawia jako zagrożenie dla buddystek, choć nie wprost, ale poprzez czyjeś wypowiedzi. Brak w nim zwrotów negujących Muzułmanów, występują odniesienia do grupy etnicznej, ale zgodnie z przyjętym neutralnym kontekstem.

„Moja żona tu umrze” – mówi Irakijczyk Ali. Okrucieństwo zamkniętych ośrodków dla uchodźców

Artykuł (mający charakter reportażu) ukazuje perspektywę funkcjonowania zamkniętych ośrodków dla uchodźców w Polsce. Najważniejszym aspektem jest zderzenie ludzi (nie nazwanych wprost muzułmanami – wynika tak z kontekstu) z niekonsekwentną postawą ze strony państwa polskiego.

Gaz łzawiący i rażenie prądem. Jak litewskie służby traktują pokojowe protesty migrantów

Materiał (mający charakter reportażu) dotyczy protestów w ośrodkach dla uchodźców na Litwie, wynikających z działań podjętych przez tamtejsze władze, wobec osób zatrzymanych na nielegalnym przekraczaniu granicy i próbującym ubiegać się o azyl polityczny (kontekst wskazuje na muzułmanów).

Tak Polki pomagają migrantom, którzy utknęli w Białorusi. „Happy endów zbyt wielu tu nie ma”

Materiał ma charakter wywiadu z osobami zaangażowanymi w pomoc uchodźcom. Skupiono się na ich trudnej sytuacji w jakiej niosą pomoc uchodźcom, a także odniesiono się krytycznie do działań podjętych przez polskie służby na granicy polsko-białoruskiej.

POZYTYWNE:

Dźwignięta z ruin

Materiał przedstawia odbudowę (dosłowną i metaforyczną) irackiego miasta Faludży. Odbiorca poznaje tło walk z Al.-Kaidą i ISIS o miasto i otrzymuje, konkretną historię zaprezentowanych z perspektywy mieszkańca cieszącego się z obecnych możliwości rozwoju – towarzyszy temu dość pozytywna perspektywa przyszłości i spokoju.

Ziemia Bydgoska: Omańczycy nie spodziewali się takiego widowiska

W artykule następuje opisanie różnic kulturowych krajów Arabskich i polskiego folkloru. Opis zaprezentowany jest z szacunkiem. Podkreślane jest wielokrotnie, że jest to inna kultura i że polski zespół próbował się do ich reguł dostosować. Następuje opis wizerunków Arabów na plus, próbujący powiedzieć, że to co inne nie jest złe.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analiza lutowych materiałów dotyczących muzułmanów, muzułmanek i islamu przynosi, kilka wniosków. Wyglądają one następująco:

- Tytuły mają charakter informacyjny, ale jednocześnie już na wstępie budują i określają konkretną perspektywę dla odbiorcy. Ich twórcy posługują się elementami sensacyjności lub używają pejoratywnych fraz: „terroryści”, „Państwo Islamskie”, „radykałny Islam”, dzięki takim zabiegom otrzymujemy dość klasyczne clickbaity.
- Prawie połowa analizowanych materiałów ma wydźwięk negatywny, choć ich treść jest komplementarna z tytułem, to obraz budowany w umyśle odbiorcy – nie znającego najczęściej szerszego kontekstu – który operuje na schematach i stereotypach. Następuje zamierzone i celowe podkreślone uczucie braku bezpieczeństwa, które bazuje na strachu przed islamem.
- Występuje znaczna ilość materiałów neutralnych, aczkolwiek należy zwrócić uwagę, że dopiero ich treść, a nie np. tytuł, pozwala na przyporządkowanie ich do tej kategorii. Autorzy zachowują równowagę w prezentowaniu obu stron informacji, nie dodają również swojego komentarza, mogącego w tym przypadku zburzyć odbiór całości.
- Materiały dotyczące „sytuacji kryzysowej” na polsko-białoruskiej granicy skupiają się z jednej strony, na aspekcie przybliżenia odbiorcy odczuć prezentowanych w reportażach bohaterów, a z drugiej, na krytyce działań władz i służb państwa polskiego oraz litewskiego.

- Pozytywne przekazy znajdują się w mniejszości. Ustalenie danej kategorii jest możliwe wyłącznie po zapoznaniu się z treścią, choć tytuł jest poprawnie powiązany i sygnalizuje odbiorcy (za pomocą użytego języka) taką opcję.

- Należy zwrócić szczególną uwagę na materiał: [Tylko u nas] Ks. prof. W. Cisko: Islam ma problem, bo młodzi ludzie szukają wolności i to ich fascynuje w chrześcijaństwie. Do 2015 roku około 10 mln muzułmanów stało się chrześcijanami. Zawiera on cechy islamofobii: „Mamy zderzenie pięknej religii wolności, szanowania naszego wyboru przez Boga (chrześcijaństwo) z religią, która nie uznaje człowieka i jego praw oraz wolności. Mamy po prostu zderzenie świata wolności i świata fanatyzmu”.

Analizowane w danym miesiącu przekazy medialne, nie wpłynęły diametralnie na sposób prezentowania muzułmanów, muzułmanek i islamu u polskiego odbiorcy. Nadal dominuje, zauważona już wcześniej tendencja do operowania chwytliwym i sensacyjnym tytułem oraz łączenia go z nacechowaną negatywnie treścią.

ŹRÓDŁA

1 Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych Strategie ilościowe i jakościowe, Wydawnictwo Naukowe „Żak”, Warszawa 2001, s. 268.

2 POLITYKA nr 7 (3350), <https://drive.google.com/file/d/1zARH7O7MbmyhPdXCNDjU7cL-7sIQ3XXQS/view>, dostęp: 27.09.22.

3 TYGODNIK POWSZECHNY NR 9/2022, <https://drive.google.com/file/d/1S67YBeziYVieOEG-KpxFw2HRRiK-81CM/view>, dostęp: 27.09.22.

4 Wiadomości TVP, https://drive.google.com/file/d/1xklPwUdStm-8OJ-ThtUNkjlB6T_7L_I3/view, dostęp: 27.09.22.

5 radio.białystok.pl, <https://www.radio.bialystok.pl/wiadomosci/index/id/210892>, dostęp: 27.09.22.

6 Onet, <https://wiadomosci.onet.pl/swiat/tlum-w-pakistanie-ukamienowal-chorego-psychicznie-mezczyzne/w3wy6df>, dostęp: 27.09.22.

7 oko.press., <https://oko.press/uchodzczy-i-migrantki-pozbawieni-wolnosci-jak-nie-dzialaja-osrodki-zamkniete/>, dostęp: 28.09.22.

8 oko.press., <https://oko.press/gaz-lzawiacy-i-razenie-pradem-jak-litewskie-sluzby/>, dostęp: 28.09.22.

9 oko.press., <https://oko.press/kilka-polek-pomaga-migrantom-ktorzy-utkneli-w-bialorusi/>, dostęp: 28.09.22.

10 TVN 24.pl, <https://tvn24.pl/swiat/syria-joe-biden-przywodca-isis-abu-ibrahim-al-kurajszi-zdjety-z-pola-bitwy-operacja-usa-w-atimie-5584558>, dostęp: 29.09.22.

11 wikinews.org., https://pl.wikinews.org/wiki/Afganistan:_talibowie_przeszukiwali_domy_cywilne, dostęp: 29.09.22.

12 tygodnikbydgoski.pl, <https://tygodnikbydgoski.pl/ludzie/ziemia-bydgoska-omanczycy-nie-spodziewali-sie-takiego-widowiska>, dostęp: 29.09.22.

ŹRÓDŁA

13 niezależna.pl, <https://niezalezna.pl/428262-francuska-dziennikarka-zajela-sie-wplywami-radikalnego-islam-teraz-musi-chronic-ja-policja?msnc>, dostęp: 29.09.22.

14 współczesna.pl, <https://wspolczesna.pl/czeczeni-z-woj-podlaskiego-skazani-za-wspieranie-organizacji-terrorystycznej-zakonczyl-sie-proces-odwolawczy/ar/c1-16072905>, dostęp: 29.09.22.

15 wyborcza.pl, https://drive.google.com/drive/folders/1_cQc9IVuVbrklix6FeTQKzfZESVrNxG-, dostęp: 30.09.22.

16 wyborcza.pl, https://drive.google.com/drive/folders/1_cQc9IVuVbrklix6FeTQKzfZESVrNxG-,dostęp: 30.09.22.

17 Radio.Maryja.pl, https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ZGlji_F2s80J

18 Poszczególne materiały dotyczą tych samych wydarzeń, ale zaprezentowanych przez różne media.

Publikacja została wydana jedynie w wersji cyfrowej do pobrania w PDF

ISBN 978-83-964373-4-1

